

ДІДЖИТАЛ-ІННОВАЦІЇ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ, АУДИТІ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Канд. екон. наук Бєлозерцев В. С., Буднік Д. К.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПАРАДИГМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ЕРИ

Протягом всього існування людської цивілізації можна спостерігати неперервний розвиток, який торкається кожного аспекту життєдіяльності особистості та суспільства в цілому. Особливу увагу цьому процесу приділив Томас Кун, аналізуючи еволюцію наукового знання, і ввів поняття «наукові революції» для опису періодів кардинальних змін у фундаментальних принципах наукового пошуку [2]. Ці перетворення призводять до глибинних змін у науковому світогляді. Важливим етапом у розвитку сучасного світу є Четверта промислова революція, що характеризується активним впровадженням інноваційних рішень та технологій у різноманітні сфери суспільного життя.

Однак, в останні роки спостерігається зростаюча тривога з боку наукової спільноти, як в Україні, так і на міжнародному рівні, стосовно кризи, що охопила традиційну бухгалтерську науку, яка опирається на застарілу диграфічну парадигму. Потреби сучасної глобалізованої економіки та процеси інформатизації вимагають від науки бухгалтерського обліку нових теоретичних підходів, що зможуть адекватно відображати реалії сьогодення. Експерти та практики в області обліку вказують на критичну потребу у трансформації облікової теорії в контексті широкомасштабної цифровізації [1].

Значний вплив цифровізації на методологічні, методичні та організаційні аспекти облікової справи призвів до початку нової епохи в цій галузі. Професор Н.М. Малюга описує цей період як еру «Подвійної інформаційної динаміки» в бухгалтерському обліку, акцентуючи на необхідності реформування підходів до визначення та обліку нових економічних активів, таких як інтелектуальний

капітал, ресурсний потенціал та інформаційні активи. Ці зміни мають на меті не лише адаптувати облікову систему до нових умов, а й відповісти на виклики, які ставить перед нами постіндустріальна економіка.

С.Ф. Легенчук розглядає застосування дослідної програми в обліку через призму концепції І. Лакатоса, визначаючи такі складові як «тверде ядро», «негативна евристика», «захисний пояс» та «позитивна евристика». Основу, або «тверде ядро», дослідної програми утворюють непорушні елементи – подвійний запис, баланс, інвентаризація, що виступають як аксіоми системи обліку [3]. «Захисний пояс» містить теорії та гіпотези, які можуть бути модифіковані або відкинуті на користь прогресивних змін в обліковій практиці. Наприклад, перехід від принципу історичної собівартості до оцінки за справедливою вартістю є одним із проявів такої адаптації.

Процес цифровізації вносить істотні зміни не лише в структуру бухгалтерського обліку, але й у підходи до облікового аналізу та використання облікової інформації у прийнятті управлінських рішень. Інтеграція сучасних інформаційних технологій, таких як штучний інтелект, великі дані (Big Data) та блокчейн, відкриває нові перспективи для підвищення ефективності та прозорості облікових процесів. Ці технології дозволяють автоматизувати рутинні процедури, забезпечувати вищу точність даних та сприяти кращому виявленню та управлінню фінансовими ризиками [4].

Штучний інтелект, зокрема, може аналізувати великі обсяги даних з метою виявлення закономірностей, що можуть вказувати на потенційні проблеми чи можливості для бізнесу. Такий підхід може радикально змінити традиційні методи аудиту та фінансового контролю. Блокчейн, у свою чергу, пропонує надійну платформу для забезпечення цілісності облікових записів через створення незмінних та повністю прозорих ланцюгів транзакцій, що може значно знизити ризик фінансових махінацій.

Окрім того, цифровізація впливає на освіту та підготовку фахівців у галузі бухгалтерського обліку. Сучасний обліковець має бути не тільки знавцем традиційних принципів та практик, але й володіти навичками роботи з новітніми інформаційними технологіями. Це вимагає від вищих навчальних закладів перегляду навчальних програм та включення курсів з цифрової грамотності, аналітики даних та інформаційної безпеки. Таким чином, процеси цифрової

трансформації радикально змінюють пейзаж бухгалтерського обліку, спонукаючи до переосмислення традиційних підходів та вимагаючи адаптації до нових умов ведення бізнесу. Важливість цих змін виходить далеко за рамки технічного аспекту, чіпаючи методологічні, організаційні та освітні сфери. Адаптація до нової реальності вимагає від фахівців готовності до навчання, гнучкості у прийнятті новацій та відповідального ставлення до використання технологій з метою забезпечення ефективності, точності та прозорості облікових процесів. Сучасна ера цифровізації не тільки ставить нові виклики перед професіоналами в галузі бухгалтерського обліку, але й пропонує унікальні можливості для розвитку та досягнення вищої якості облікової інформації.

Список використаних джерел:

1. Кононенко Л.В., Юрченко О.В., Гай О.М. Теорія бухгалтерського обліку в умовах становлення глобальної економіки та інформатизації суспільства. *Економічний простір*. № 170. 2021. С. 83-87. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/911>.
2. Kuhn T.S. *The Structure of Scientific Revolutions*, 1962. Chicago. 222 p.
3. Легенчук С.Ф. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні та світі: монографія. Beau Bassin: GlobeEdit, 2020. 212 с.
4. Карпенко Є.А., Карпенко О.В., Мілька А.І. та ін. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій: моногр. Полтава: ПУЕТ, 2021. 410 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11475>.

Канд. екон. наук Белозерцев В. С., Курбанова А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛ-ІННОВАЦІЙ В АНАЛІЗІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ:

ВІД ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У сучасному світі цифрові технології перетворюють практично всі сфери життя, і сільське господарство не є винятком. Впровадження діджитал-інновацій у сільському господарстві має потенціал перетворити цей сектор, забезпечуючи ефективне використання ресурсів, підвищення продуктивності та зменшення негативного впливу на довкілля. Завдяки цифровим інноваціям, фермерські господарства можуть стати не лише більш конкурентоспроможними, але й сприяти сталому розвитку нашої планети.